

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 16 päivänä toukokuuta 2012

225/2012

Laki

alusliikennepalvelulain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusliikennepalvelulain (623/2005) 2 §:n 18 ja 19 kohta, 3 ja 20 a §, 6 luvun otsikko sekä 22 a, 22 b ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1237/2011, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1307/2009 ja 1237/2011, uusi 20—25 kohta sekä lakiin uusi 22 c—22 e § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

18) *ympäristöä pilaavalla aineella* MARPOL 73/78 -yleissopimuksen I liitteessä määriteltyjä öljyjä, mainitun yleissopimuksen II liitteessä määriteltyjä haitallisia nestemäisiä aineita ja mainitun yleissopimuksen III liitteessä määriteltyjä haitallisia aineita;

19) *MARPOL 73/78 -yleissopimuksella* alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvää vuoden 1978 pöytäkirjaa (SopS 51/1983) ja siihen myöhemmin tehtyjä muutoksia;

20) *ilmoitusmuodollisuusdirektiivillä* jäsenvaltioiden satamiin saapuvia ja/tai satamista lähteviä aluksia koskevista ilmoitusmuodollisuuksista ja direktiivin 2002/6/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2010/65/EU siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

21) *seurantadirektiivillä* alusliikennettä koskevan yhteisön seuranta- ja tietojärjestelmän perustamisesta sekä neuvoston asetuksen 93/75/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/59/EY siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

22) *meriliikenteen tilastodirektiivillä* tavaroiden ja matkustajien merikuljetuksia koskevista tilastoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/42/EY;

23) *Schengenin rajasäännöstöllä* henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 562/2006;

24) *turvatoimiin liittyvillä ilmoituksilla* eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettuja aluksen ilmoituksia;

25) *alusjätteisiin liittyvillä ilmoituksilla* merenkulun ympäristönsuojelulaissa (1672/2009) tarkoitettuja aluksen ilmoituksia.

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomen vesialueella ja Saimaan kanavan vuokra-alueella ylläpidettävään alusliikennepalveluun ja alusliikenteen tilapäiseen ohjaamiseen erityistilanteissa.

Lakia sovelletaan myös VTS-viranomaisen VTS-alueeseen liittyvien, Suomen vesialueen ulkopuolella olevien reititysjärjestelmien ja pakollisten alusten ilmoittautumisjärjestelmien piiriin kuuluvaan liikenteen valvontaan.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, 22 c §:ää sovelletaan bruttovetoisuudeltaan vähintään 300 oleviin aluksiin, lukuun ottamatta sellaisia yhteysaluksia, sota-aluksia, Suomen puolustusvoimien aluksia, rajavartiolaitoksen aluksia, kalastusaluksia, perinnealuksia, hallinnollisia aluksia sekä alle 45 metriä pitkiä huviveneitä, joita ei käytetä yleisessä liikenteessä kuljettamaan matkustajia tai lastia.

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään alusliikennepalvelun ylläpitämisestä, satama-alueella alusliikenteen valvontaa ja ohjausta saavat harjoittaa myös satamanpitäjät.

Aluksen turvatoimiin, alusjätteisiin, tullukseen ja Schengenin rajasäännöstöön liittyvistä ilmoituksista säädetään erikseen.

20 a §

Merenkulun tiedonhallintajärjestelmä

VTS-viranomaisen on perustettava ja ylläpidettävä kansallinen merenkulun tiedonhallintajärjestelmä ilmoitusmuodollisuusdirektiivissä ja seurantadirektiivissä mainittujen tietojen keräämiseksi, käsittelemiseksi ja tallentamiseksi. VTS-viranomainen noudattaa tiedonhallintajärjestelmän kehittämisessä, hallinnoinnissa, arkkitehtuurista, ylläpidossa, käyttöoikeuksissa, turvallisuudessa ja tietojen vaihdossa seurantadirektiivin ja sen liitteen III säännöksiä.

Tiedonhallintajärjestelmän on oltava sellainen, että se voidaan liittää Euroopan unionin merenkulun tiedonhallintajärjestelmään (*SafeSeaNet-keskusjärjestelmä*). Tiedot on voitava lähettää ja vastaanottaa sähköisesti.

VTS-viranomaisen on tiedonhallintajärjes-

telmän avulla voitava pyynnöstä toimittaa viipymättä toisen jäsenvaltion asianomaiselle viranomaiselle tiedot aluksesta sekä sen kuljettamista lasteista ja vaarallisista tai ympäristöä pilaavista aineista.

Liikennevirasto antaa tarkempia määräyksiä tiedonhallintajärjestelmän ilmoitusmenetelystä, rakenteesta, sisällöstä, käyttöoikeuksista, tietojen jakelusta viranomaisille ja tietojen vaihdosta muiden jäsenvaltioiden sekä SafeSeaNet-keskusjärjestelmän kanssa.

6 luku

Alusta ja sen lastia koskevat ilmoitukset

22 a §

Aluksen saapumisilmoitus

Suomen satamaan tai ankkuripaikalle saapuvan meriliikenteessä olevan aluksen liikenteenharjoittajan, asiamiehen tai päällikön on annettava aluksen saapumisilmoitus tulliviranomaiselle sähköisesti 20 a §:ssä tarkoitettua merenkulun sähköistä tiedonhallintajärjestelmää käyttämällä. Ilmoitus on tehtävä vähintään 24 tuntia ennen saapumista tai viimeistään silloin, kun alus lähtee satamasta kohti Suomen satamaa. Jos kohde selviää vasta matkan aikana, ilmoitus on tehtävä viimeistään silloin, kun kohde on selvillä. Tämän lisäksi aluksesta on sen saavuttua perille annettava lopullista saapumisaikaa koskeva ilmoitus.

Saapumisilmoituksen tulee sisältää ilmoitusmuodollisuusdirektiivin liitteen A-kohdan mukaiset tiedot. Tämän lisäksi tulliviranomainen voi vaatia saapumisilmoituksessa mainitun direktiivin liitteen B osan 1—6 kohdissa tarkoitettujen FAL-lomakkeiden sisältämät tiedot, jos ne ovat tarpeen kansallisen sisäisen järjestyksen ja turvallisuuden varmistamiseksi tai tullilainsäädännön, verolainsäädännön, maahanmuuttolainsäädännön, ympäristölainsäädännön taikka terveyttä koskevan lainsäädännön täytäntöön panemiseksi.

Tulliviranomainen varmistaa, että aluksen saapumisesta annetut tiedot ovat vaatimusten mukaiset.

Aluksen turvatoimiin liittyvistä ilmoituksista säädetään eräiden alusten ja niitä palve-

levien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa, aluksesta valvontaviranomaiselle sähköisesti tehtävästä ennakoilmoituksesta säädetään alusturvallisuuden valvonnasta annetussa laissa, alusjätteisiin liittyvistä ilmoituksista säädetään merenkulun ympäristönsuojelulaissa ja Schengenin rajasäännöstöön liittyvistä ilmoituksista henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (579/2005). Tullilaukseen liittyvistä ilmoituksista säädetään yhteisön tullikoodeksista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92 ja yhteisön tullikoodeksista (uudistettu tullikoodeksi) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 450/2008.

22 b §

Aluksen lähtöilmoitus

Suomen satamasta tai ankkuripaikalta lähtevän meriliikenteessä olevan aluksen liikenteenharjoittajan, asiamiehen tai päällikön on annettava ennen aluksen lähtöä aluksen lähtöilmoitus tulliviranomaiselle sähköisesti 20 a §:ssä tarkoitettua merenkulun sähköistä tiedonhallintajärjestelmää käyttämällä. Tämän lisäksi aluksesta on sen lähdettyä annettava sen lopullista lähtöaikaa koskeva ilmoitus.

Tulliviranomainen voi vaatia lähtöilmoituksessa ilmoitusmuodollisuusdirektiivin liitteen B osan 1—6 kohdissa tarkoitettujen FAL-lomakkeiden sisältämät tiedot, jos ne ovat tarpeen kansallisen sisäisen järjestyksen ja turvallisuuden varmistamiseksi tai tullilainsäädännön, verolainsäädännön, maahanmuuttolainsäädännön, ympäristölainsäädännön taikka terveyttä koskevan lainsäädännön täytäntöön panemiseksi.

Tulliviranomainen varmistaa, että aluksen lähdöstä annetut tiedot ovat vaatimusten mukaiset.

22 c §

Vaarallista tai ympäristöä pilaavaa ainetta sisältävästä lastista tehtävät saapumis- ja lähtöilmoitukset

Suomen satamaan ensimmäisenä määräsatamaan tai ankkuripaikkanaan Euroopan

talousalueen ulkopuolisesta satamasta saapuvan vaarallista tai ympäristöä pilaavaa ainetta kuljettavan aluksen liikenteenharjoittajan, asiamiehen tai päällikön on ilmoitettava ennen lastaussatamasta lähtöä 22 a §:ssä tarkoitettun saapumisilmoituksen lisäksi aluksella kuljetettavaksi tarkoitettusta vaarallisista aineista tulliviranomaiselle sähköisesti 20 a §:ssä tarkoitettua merenkulun sähköistä ilmoitusjärjestelmää käyttämällä. Jos kohde selvittää vasta matkan aikana, ilmoitus on tehtävä viimeistään silloin, kun kohde on selvillä.

Suomen satamasta lähtevän vaarallista tai ympäristöä pilaavaa ainetta kuljettavan aluksen liikenteenharjoittajan, asiamiehen tai päällikön on viimeistään aluksen lähtökellällä tehtävä ilmoitus lastista tulliviranomaiselle sähköisesti 20 a §:ssä tarkoitettua merenkulun sähköistä ilmoitusjärjestelmää käyttämällä. Vaarallista tai ympäristöä pilaavaa ainetta ei saa tarjota kuljetettavaksi tai lastata alukseen ennen ilmoituksen antamista.

Laivaajan on ennen aluksen lastausta Suomen satamassa annettava aluksen päällikölle, liikenteenharjoittajalle tai tämän asiamiehelle ilmoitus aluksella kuljetettavaksi tarkoitettusta vaarallisesta tai ympäristöä pilaavasta aineesta. Ilmoitusvelvollisuus on riippumaton aluksen vähimmäiskoosta.

Tulliviranomainen varmistaa, että annetut tiedot ovat vaatimusten mukaiset.

22 d §

Tilastointia koskevien tietojen antaminen

Liikennevirasto laatii tilastoja alusten liikennöinnistä Suomen satamissa sekä aluksissa kuljetettavista matkustaja- ja tavaramääristä.

Liikennevirasto kerää suunnittelu- ja valvontatehtäviään sekä merenkulku-tilastojen laatimista varten tietoja alusten liikennöinnistä Suomen satamissa sekä aluksissa kuljetettavista matkustaja- ja tavaramääristä.

Meriliikenteen tietojen keräämisessä, tilastojen laatimisessa ja tiedonkeruun tulosten lähettämässä noudatetaan meriliikenteen tilastodirektiiviä. Liikennevirasto lähettää tiedonkeruun tulokset Euroopan komissiolle.

Aluksen omistajien tai heidän edustajiensa

ja satamien on annettava Liikennevirastolle tiedot matkustaja- ja tavaramääristä aluskoh-
taisesti ja tavararyhmittäin sekä ilmoitettava
tyhjien ja täysien kuljetusyksiköiden määrät.

Meriliikenteessä olevien alusten omistajien
tai heidän edustajiensa tulee toimittaa tiedot
Liikennevirastolle sähköisesti 20 a §:ssä tar-
koitettua sähköistä järjestelmää käyttäen.

22 e §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

VTs-viranomainen voi vapauttaa hake-
muksesta 22 a—22 c §:ssä säädettyistä ilmoi-
tusvelvollisuuksista Suomen sisäisen tai Suo-
men ja toisen valtion sataman välisen sään-
nöllisen liikenteen, jos hakemuksen perus-
teella voidaan todeta, että vapautus ei vaa-
ranna merenkulun turvallisuutta, vapautus on
kaikkien rannikkovaltioiden hyväksyttävissä
ja muut vapautuksen myöntämisen edellytyk-
set täyttyvät, siten kuin niistä on säädetty
seurantadirektiivillä.

Tullihallitus antaa tarkempia määräyksiä
22 a ja 22 b §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten
sisällöstä ja näiden ilmoitusten tallentami-
sista 20 a §:ssä tarkoitettuun merenkulun
sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään.

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2012

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Kulttuuri- ja urheiluministeri *Paavo Arhinmäki*

Liikennevirasto voi antaa tarkempia mää-
räyksiä 22 d §:ssä tarkoitettujen tietojen ke-
räämisessä ja lähettämisessä noudatettavista
menettelyistä.

29 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rik-
koo VTs-viranomaisen 17 §:n 1 momentin
nojalla antamia määräyksiä, 21 §:n säännök-
siä tai 8 §:ssä tarkoitettussa perustamispäätök-
sessä vahvistettuja määräyksiä taikka laimin-
lyö 22, 22 a—22 d tai 23 §:ssä säädetyn
ilmoitusvelvollisuuden, on tuomittava, jollei
teosta muualla laissa säädetä ankarampaa
rangaistusta, *alusliikennepalvelurikkomuk-
sesta* sakkoon. Tulliviranomaisen antaman
määräyksen rikkomiseen sovelletaan lisäksi
tullilakia (1466/1994).

Tämä laki tulee voimaan 18 päivänä tou-
kokuuta 2012.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.